

มหกรรมคุณภาพ ประจำปี ๒๕๖๒

ชื่อผลงาน : Good Lock

คำสำคัญ : Clamp ,Reuse ,การไหลย้อนของ Content

ปัญหา หน่วยงานหอผู้ป่วยพิเศษ ๖/๒ เป็นหน่วยงานที่ให้การดูแลผู้ป่วยโดยเน้นให้การดูแลผู้ป่วยทางด้านอายุรกรรมนอกจากนี้ยังมีผู้ป่วยทั้งด้านศัลยกรรมทั่วไปและศัลยกรรมกระดูกที่มีโรคประจำตัวทางอายุรกรรมร่วมด้วยปัจจุบันทางหน่วยงานจะมีผู้ป่วยด้านอายุรกรรมที่เป็นผู้สูงอายุนอนติดเตียง ที่อยู่ระหว่างการเตรียมพร้อมญาติและผู้ป่วยก่อนกลับบ้าน หรือผู้ป่วย Palliative Care ที่ต้องการดูแลในระยะสุดท้ายเป็นจำนวนมากขึ้นทุกวัน เฉลี่ย ๒-๓ ราย/เดือน ซึ่งจำนวนผู้ป่วยเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีปัญหาด้านการกลืนและมีการให้อาหารทางสายยางประเภทต่างๆ ได้แก่ NG tube ,gastrostomy tube ,percutaneous endoscopic gastrostomy (PEG) เป็นต้น โดยการดูแลสายให้อาหารทางสายยางจำเป็นต้องไม่ให้มี content ไหลย้อนออกมาจากสายเหล่านั้น เพื่อผู้ป่วยจะได้รับอาหารตามแผนการรักษาอย่างถูกต้อง การเปลี่ยนสายให้อาหารจะเปลี่ยนทุก ๑ เดือนหรือเมื่อสายตัน สายเลื่อนหลุดก่อนกำหนด ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือจุกปิดปลายสายให้อาหารจะไม่คงทนและขาดง่าย (ร้อยละ ๘๐) ก่อนครบกำหนดเปลี่ยนสาย ทำให้มีการไหลย้อนของ content (ร้อยละ ๔๐) จึงได้มีนวัตกรรมเพื่อป้องกัน content ไหลออกจากสายให้อาหารชื่อว่า “Good Lock” เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลสายให้อาหาร

เป้าหมาย : เพื่อป้องกัน content ไหลออกจากสายให้อาหาร

แนวทางการพัฒนา : สามารถนำวัสดุเก่ากลับมาใช้ใหม่ ในการแก้ปัญหา content ไหลออกจากสายให้อาหาร โดยผ่านการทดลองเพื่อพัฒนาต่อยอดใช้ในหน่วยงานต่อไป

สาระสำคัญของการพัฒนา:

จากการสำรวจข้อมูลโดยการสอบถามญาติผู้ป่วยและกลุ่มผู้ดูแลผู้ที่ให้อาหารทางสายยางที่มีปัญหาจุกปิดปลายสายให้อาหารจะหลุดก่อนกำหนด ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยการขมวดสายให้อาหารแล้วนำมาเสียบอุดปลายจุกแทน ซึ่งวิธีนี้พบว่าสามารถป้องกันการไหลออกมาของ content ได้ (ร้อยละ๗๐) แต่ก็ยังมีไหลซึมออกมาบ้าง มีโอกาสที่สายจะหลุดออกจากปลายที่อุดไว้ และมีโอกาสที่สิ่งปนเปื้อนจากสิ่งแวดล้อมจะเข้าสู่กระเพาะอาหารได้ง่าย จึงได้มีการคิดนวัตกรรมการป้องกันการไหลย้อนของ content ได้แก่

ครั้งที่ ๑ ใช้วิธีปิดปลายสายให้อาหารด้วยการใช้ syring ขนาด ๓ มิลลิลิตรอุดจุกปลายสายให้อาหารพบว่าสามารถป้องกันการไหลออกมาของ content ได้ (ร้อยละ๗๕) และมีโอกาสที่ syring จะเลื่อนหลุดออกจากปลายจุกได้ง่ายหากผู้ป่วยมีลมหรือแรงดันในกระเพาะอาหารมาก นอกจากนี้ยังพบปัญหาสายให้อาหารถูกดึงรั้งจากแรงถ่วงของ syring ที่หนักเกินไป ทำให้เสี่ยงต่อสายให้อาหารเลื่อนหลุดได้ง่าย และยังทำให้ผู้ป่วยรู้สึกรำคาญเมื่อมี syring มาอยู่ใกล้ใบหน้า

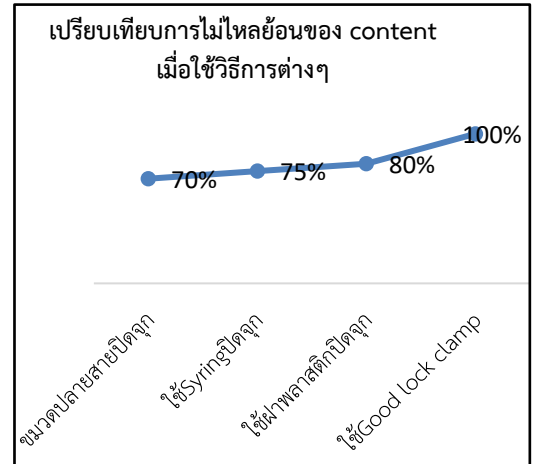
ครั้งที่ ๒ จากครั้งที่๒ syring ปิดจุกมีน้ำหนักมากเกินไปจึงคิดหาวิธีการปิดปลายสายด้วยฝาพลาสติกอื่นๆที่เบา กว่า syring จึงได้นำฝาปิดจุกจากสาย Nutrition line มาปิดจุกสายให้อาหารแทน พบว่าสามารถป้องกันการไหลออกมาของcontent ได้ (ร้อยละ๘๐) แต่ก็มีโอกาสที่ฝาพลาสติกจะหลุดออกจากปลายสายได้เช่นกันหากผู้ป่วยมีลมหรือแรงดันในกระเพาะอาหารมาก

ครั้งที่ ๓ จากวิธีการที่ผ่านมาสามารถใช้แก้ปัญหา content ไหลย้อนออกมาจากสายได้ในเบื้องต้น แต่ยังพบปัญหาจุกที่ใช้แทนนั้นมีโอกาสที่จะเลื่อนหลุดได้ง่ายอยู่จึงได้ประชุมหาแนวทางหรือหาอุปกรณ์ใหม่ๆ โดยการนำ clamp ที่มากับชุดถุงน้ำยาล้างไตของผู้ป่วยล้างไตทางหน้าท้องที่ใช้แล้ว ซึ่งมี clamp อยู่ในชุดอุปกรณ์ที่มีลักษณะบีบรัดสายยางได้แน่นหนา ขนาดกะทัดรัดกระชับมือ ใช้งานง่าย จึงได้นำมาประยุกต์ใช้ทำความสะดวกด้วยน้ำยา Sterex RTU Form และทดลองนำมาหนีบสายให้อาหารทางสายยาง พบว่าได้ผลดีกว่าวิธีอื่นๆ

สามารถหนีบสายได้แน่นสนิท ไม่พบการการไหลย้อนของ content ออกจากสายให้อาหาร (ร้อยละ๑๐๐) มีขนาดกะทัดรัด สะดวกต่อการใช้งาน และไม่มีสิ่งปนเปื้อนเข้าสู่กระเพาะอาหาร

ผลลัพธ์: ไม่พบการไหลย้อนของ content ออกจากสายให้อาหาร

บทเรียนที่ได้รับ : จากนวัตกรรม “Good Lock” นอกจากจะไม่พบการการไหลย้อนของ content ออกจากสายให้อาหารผู้ป่วย ได้รับอาหารตามแผนการรักษา อีกทั้งยังเป็นการนำวัสดุที่ไม่ได้ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) ญาติผู้ป่วยและบุคลากรมีความพึงพอใจในการใช้ “Good Lock” (ร้อยละ๙๙)

นางสาวนิกานดา วาวงค์
นางสาวสุนิสา งามภูเขียว